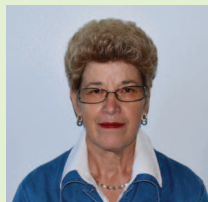

трибуна

АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 5

Арсеналска гордост:
Шивачката Стайка

4 юли 2014 г. • година IV • брой 83

Акценти

SOS!

ДЕЦАТА НИ ТРЕТИ В ЕВРОПА ПО УПОТРЕБА НА АМФЕТАМИНИ

България е на трето място в страните от Европейския съюз по употреба на амфетамини сред подрастващите, според последния официален доклад на ЕС.

Проблемът, подценяван сега от държавата и от нейните отговорни институции, съвсем скоро ще се превърне в реална епидемия, без да можем да реагираме. Една от основните причини е липсата на система за работа с употребяващите амфетамини и твърде малкото информация и незнание на голяма част от работещите в сферата на здравеопазването да разпознаят и отделят истинския проблем от зависимостта от

психосоматичните заболявания.

Тревожните изводи са на единствените двама специалисти от област Стара Загора, работещи реално по проблемите на децата и подрастващите, употребяващи амфетамини и други наркотични вещества в област Стара Загора - психологът Боряна Стефанова и психиатърът д-р Иван Добринов от Държавната психиатрична болница в Раднево.

Двамата са инициатори за създаването на НПО „Избор“ в Стара Загора и работят по проблема в нея.

Продължава на стр. 6

БЕЗ СОЦИАЛНИ ПОМОЩИ, ДОКАТО ИМА РАБОТА НА ПОЛЕТО, ИСКАТ РОЗОПРОИЗВОДИТЕЛИ

Диагностична среща в Казанлък за анализ на резултатите от тазгодишната кампания по прибирането на розовия цвят и актуалните проблеми на розопроизводството в страната.

Като „специфична“ и продължила по-дълго от обичайното, определи кампанията 2014 доц. Васил Базитов, врид. директор на Института по розата и етерично-маслените култури.

Продължава на стр. 5

Happy Birthday to You

Да се родиш с
лъчите на първото
юлско утро е знак,
че животът те
обича.
Че дните ти
ще преминават
в блаженство,
светлина, устрем,
сила, красота и
дръзновение.

Че всеки покорен хоризонт ще е просто бряг за следващи.

Затова:

на жизненото поприще в средата желаем в
здраве да се къпят дните ти, слънце да огрява
плановите ти, любов да озарява душата ти и
блаженство да сипе животът ти...

В следващите прекрасни поне по толкова!

Честит празник на инж. Владимир Чучумишев!

„Експерти за Казанлък“,

колеги, приятели, симпатизанти/К/и

Полезно

МЕСТЯТ ЗДРАВНАТА КАСА В ПОЛИКЛИНИКАТА

Това единодушно решиха на последното си заседание общинските съветници на Казанлък. Предложението за преместването е на кмета на общината Галина Стоянова и е съобразено изцяло с желанието на гражданите, предимно хора със сериозни здравословни проблеми. Целта е те да бъдат максимално улеснени при своето посещение при лекарите и необходимостта след това да заверяват документи в РЗОК. Така хората, които трябва да посещават своя личен лекар или специалист, а след това да правят заверки на здравни книжки и други документи в РЗОК, ще могат да извършват това много по-лесно, бързо и удобно, без да се налага да търсят транспорт до досегашния офис на Здравната каса.

Офисите на филиала на Здравната каса в Казанлък ще се помещават на втория етаж, а архивът на последния.

В най-скоро време предстои преместването да бъде факт.

„Трибуна Арсенал“

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. 2

Стипендиантската програма -

www.experti-kazanlak.com

ЕКСПЕРТИ

КАЗАНЛЪК

Съображения отвъд
цифрите

на стр. 7

Срещи:
Изкуството да живееш
е тук и сега

Юбилей

И защото дълго
е житейското
ни друмче,
там, някъде на
третината от
него, е време за
преоткриване на
нови хоризонти:

за още по-дръзки мечти,
за още повече вдъхновение в любовта,
за нов прочит на почитта ни към най-близките
и вярна теглилка за приятелите.

На третината от пътя е време да прелива житейската ни
стъкленица от здраве, очите ни от светлина и домът ни от
обични хора.

За да вървим в следващите си прекрасни третини с
достойнство, щастие и късмет!

Честити прекрасни години на
Христо Ибушев - изпълнителен директор на "Арсенал 2000" АД

Колеги, приятели, съмишленици

С благодарност

Собновен интериор и освежени стаи за игри и занимания посреща през лятото детската гадина на „Арсенал“ АД - „Буратино“.

Красотата по стените и новият дизайн на част от помещенията е дело на колектива на „Буратино“, с финансовата подкрепа на ръководството на „Арсенал“.

Поредица от приятни летни предизвикателства очакват възпитаниците на ведомствената забавачница.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

СТИПЕНДИАНТСКАТА ПРОГРАМА НА „АРСЕНАЛ“

СЪОБРАЖЕНИЯ ОТВЪД ЦИФРИТЕ

„Арсенал“ е ковачница на кадри и вече 130 години нито времето, нито обратите му, са опровергали тази теза. Затова всеки, който е бил част от тази марка, от ядрото на тази голяма фирма, е спокоен за кари-

ерното си развитие.

С тези думи мотивира желаещите млади хора да продължат кариерното и професионално си развитие в „Арсенал“ инж. Владимир Чучумишев - член на групата „Експерти за Казанлък“, ръководител отдел „Техническо развитие-въоръжение“ и един от идеолозите и отговорниците за стипендиантската програма

на „Арсенал“, обявена тази година. Програмата набира желаещи да изучават специалността „Стрелково оръжие и боеприпаси“ в Технически Университет София - Филиал Пловдив. Чучумишев, заедно със Станислав Ненов, директор по специалните въпроси на „Арсенал“, имат нелеката, но благородна кауза да мотивират и издирват млади таланти млади и девойки, готови да изграждат кариерно в „Арсенал“ и да станат част от неговия технически елит в бъдеще.

Одобрена и с готовност за финансиране стипендиантската програма на арсеналското ръководство има тази голяма и добра амбиция.

За целта се проведеха поредица срещи в средните училища на Казанлък, на които представителите на „Арсенал“ се срещнаха с директорите на учебните заведения и със зрелостници за разяснения относно стипендиантската програма.

Тези срещи са изключително полезни, защото на тях младите хора задават точните въпроси, които ги вълнуват, а ние имаме възможността директно и честно да ги запознаем с

бонусите и реалните ползи от стипендиантската ни програма за тях в бъдеще, коментира след проведената среща със зрелостниците в ПГ „Иван Хаджиенов“ инж. Владимир Чучумишев. Той е категоричен, че много често

не младите хора, а родителите са тези, които объркват плановете им, в желанието си те да следват някакъв предначертан от родителите, а не собствения на децата им, път.

На 18-19 години си склонен да слушаш родителите си, особено когато ти самият не си ориентиран или информиран, счита инж. Чучумишев.

Той е убеден, че с доводи и факти, със силата на цифрите и житейската реалност, ситуацията с професионалното ориентироване и убеждения е далеч по-вярна и мъдра.

Ето част от бонусите и ползите за всички бъдещи стипендианти на „Арсенал“, решили да станат специалисти по стрелково оръжие и боеприпаси.

„Всеки стипендиант на „Арсенал“ в това направление

ще получава средно на година около 3 хиляди лева от „Арсенал“ под формата на **платени семестриални такси и месечни стипендии, в размер от 150 до 250 лева**, в зависимост от успеха, който трябва да е над 4.00.

За 5-те години на обучение в ТУ - Пловдив, който е филиал на ТУ - София, това прави около **13 500 лева**, суми, които в противен случай излизат от бюджетите на семействата. Още повече, че стипендиантите на „Арсенал“, независимо от парите, които ще получават от фирмата, срещу ангажимент в следващите 5 години след завършването на висшето си образование, те да работят като специалисти в „Арсенал“, не са лишени от право да получават всички други полагащи се стипендии за успех или стипендии по европейски проекти и програми. Но това не е всичко, категоричен е инж. Чучумишев. Отвъд тези числа, по думите му, стоят по-важните неща:

На първо място това е **абсолютното професионално, кариерно и без конкуренция развитие**, което очаква бъдещите стипендианти на „Арсенал“, в 3 направления:

Конструктивно, технологично и мениджмънт направление.

В „Арсенал“ има свободна ниша за млади специалисти и, ако те са амбициозни, обичат работата си, имат желание да се развиват, то голямата фирма дава много в това отношение и те ще растат бързо.

Мотивите за това твърдение на Чучумишев са безапелационни и потвърдени във времето, още повече, че през последните 10-15 години има сериозен отлив от машиностроителни специалности в българските вузове, /за сметка на специалности, без търсене на пазара и реална професионална реализация/, като в същото време търсенето и нуждите на големите фирми за качествени млади кадри /дори само заради поколенческите елити в тази сфера/ растат. Този дисбаланс е очевиден на фона на това, че на практика почти 90% от завършващите висше образование млади хора не работят по специалността си, докато машиностроителните фирми изпитват сериозен глад за млади образовани кадри.

Продължава на стр. 4

Кариери

АРСЕНАЛ ОБЯВИ СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА

Започна набирането на кандидати за стипендианти на „Арсенал“, които след завършването на висшето си образование ще имат осигурено работно място в оръжейницата и 5-годишен трудов договор за работа по специалността.

Стипендиантската програма е част от политиката на фирмата за социална ангажираност и подкрепа и шанс за младите кадри на фирмата.

За стипендианти на „Арсенал“ могат да кандидатстват всички, завършващи средното си образование ученици от казанлъжките училища, без значение на профила им. Единственото условие към бъдещите стипендианти е те да продължат обучението си в Пловдивския технически университет, който е част от ТУ - София, във факултета „Машиностроене и уредостроене“, специалност „Стрелково оръжие и боеприпаси“.

За периода на обучението си във висшето училище „Арсенал“ ще изплаща месечни стипендии на студентите и ще поема техните семестриални такси. Жестът на фирмата е значително перо за бюджета на всяко семейство със студент.

Молби на желаещите да кандидатстват в стипендиантската програма на „Арсенал“ се приемат всеки делничен ден.

Повече информация за програмата и по други въпроси, отнасящи се за обучението в Техническия университет, можете да получите на следните телефони: 0889 632 071, 0889 310 500 и 0431/631 33.

Координатор на стажантската програма е Станислав Ненов - зам.-директор по специални въпроси на „Арсенал“.

Трибуна Арсенал

Барометър

ЕВРОПЕЙЦИТЕ СМЯТАТ, ЧЕ ОБРАЗОВАНИЕТО НЕ ПОДГОТВЯ ДОСТАТЪЧНО ЗА РАБОТА

Най-важният аспект в образованието е способността на учителите да ангажират и мотивират учениците, показва ново европейско проучване

Образованието и подготовката не дават на хората необходимата квалификация, която е нужна за започване на работа. Това твърдят 23% от европейците, показва ново проучване на Евробарометър, посветено на уменията и квалификацията на хората. 56% от запитаните смятат, че образованието и различните видове квалификация, които притежават, ще бъдат признати в друга страна-членка.

Проучването показва още, че около 6% са опитвали да работят или учат в друга страна-членка на ЕС, но не

са успявали, защото квалификацията им не е била признавана от бъдещия им работодател или учебно заведение или защото запитаните не са имали достъп до информация за приравняване на знания и умения в чужбина.

Най-важният аспект при образованието и обучението, според европейците (51%), е способността на учителите/преподавателите да ангажират и мотивират учещите. Това е сферата, която има най-голяма нужда от подобре-

ние. Други аспекти, които се нуждаят от подобряване, според европейците, са стимулирането на креативността и любопитството (41%) и практическата работа в компания или организация (37%).

95% от европейците смятат, че някои умения могат да бъдат придобити извън образователната система. Това се отнася за овладяването на чужди езици, както и за умения в различни професии.

„Трибуна Арсенал“

Публично обсъждане на разработения Общ устройствен план „Долината на тракийските владетели“ събра на 23-и юни в залата на ул. „Искра“ 4 авторите на проекта – архитектите проф. Александър Александров и съпругата му – Светлана Александрова, чрез „Форум консултант“ ДЗЗД, със специалистите от Община Казанлък, съветници, журналисти и граждани. На срещата бяха дошли и кметове на селищата, край които минават териториите на Долината с изявено културно-историческо и природно наследство. Входен информационен център към комплекса от гробници на мястото на старото футболно игрище край Шипка, център за туристи с хотел и изходна база за влакче към обектите край Крън, десетки километри велоалеи, пешеходни и еко-пътеки с възможности за озеленяване предвижда планът за Долината на тракийските владетели. Специално място в него са самите гробници,

които трябва да станат пригодни за посещение и достъпни в транспортно отношение. На места културното наследство влиза в явно противоречие с някои човешки намеси в района, което създава проблем, подчерта на обсъждането проф. Александров. Близостта на „Грифоните“ със завода до Шипка, огромните халета на завода край Шейново, граничещи с някои от гробниците, са само част от проблемите, които бъдещето ще трябва да решава. Най-вероятно тракийската резиденция на Севт Трети ще остане на дъното на язовира, предвид изключително скъпото експониране, в съжителство с водите на изкуственото езеро, станало ясно на срещата с гражданите. Край язовира трябва да се оформи зона за почивка с развити водни спортове и вилна зона. Самите селища край гробниците са извън териториите на „Долината на тракийските владетели“, за която, с приемането на новия специално

разработен ОУП, многократно ще се увеличат шансовете за еврофинансиране. Продължават и действията на Общината за придобиване на статут към ЮНЕСКО на цялата територия на Долината, където са пръснати десетки тракийски могили, се разбира още от публичното обсъждане. Целта на плана е да въведе повече ред в тези територии около гробниците, да се въведат правила за тяхното ползване, така че то да не влиза в противоречие с тяхното културно-историческо, природно и туристическо значение, подчерта по време на обсъждането проф. Александров от името на авторския колектив.

Подробности по проекта за Общ устройствен план „Долината на тракийските владетели“ коментираме с инж. Цветан Шиков, член на групата съветници „Експерти за Казанлък“, председател на Постоянната комисия по устройство на територията инфраструктура, строителство и транспорт в Общинския съвет на Казанлък.

Инж. Цветан Шиков е ръководител Направление „Проектиране, инвестиции, строителство“ в „Арсенал“ АД.

ПЛАНИРАТ ДОЛИНАТА НА ЦАРЕТЕ ВЪРХУ 11 ХИЛЯДИ ХЕКТАРА

Г-н Шиков, предстои приемането на ОУП „Долината на тракийските владетели“, къде минават границите на териториите, които са определени да влязат в „Долината на царете“?

– Планираната площ от 11784,8 ха обхваща извънселищна територия, част от Казанлъшката котловина, включваща землищата на: западната част на землището на гр. Казанлък; част от землището на гр. Шипка; част от землището на гр. Крън; с. Шейново; част от землището на с. Енино; част от землището на с. Ясеново; с. Хаджидимитрово; част от землището на с. Голямо Дряново; с. Дунавци; с. Копринка; с. Бузовград. На юг границите на разработката включва и яз. Копринка. Така формиран, териториалният обхват на плана обхваща зона с най-голяма концентрация на недвижимо културно наследство от археологически обекти, свързани с тракийското племе одриси. В разглежданата територия попада и южната част от Националния парк-музей „Шипка-Бузлуджа“, принадлежаща към община Казанлък.

Какъв статут ще получат тези територии, с ясно изявено културно-историческо и природно наследство? Ще има ли ограничения за извършване на някои дейности, какво строителство се предвижда да бъде разрешено в тези територии?

– Устройство зони и обособени територии в съществуващи и бъдещи урбанизирани територии се разделят на следните групи: Група територии за опазване, експониране и социализация на недвижимо културно наследство; Група устройствени зони за общественообслужващи дейности; Група устройствени зони за курортни и рекреационни дейности; Група устройствени зони и терени за озеленяване; Група устройствени зони за спорт и атракции; Група производствени устройствени зони и Група устройствени зони за смесени производствени и обслужващи дейности. От изброените устройствени зони и терени става ясно и какво строителство

ще бъде разрешено в тези територии.

Г-н Шиков, планът предвижда изграждането на инфо-център към Долината на входа на гр. Шипка и голям център с хотел на север от гр. Крън. Означава ли това, че в останалата част от териториите хотели няма да могат да се строят?

– Да, така е. На входа на гр. Шипка се предвижда изграждането на Информационен център към „Долината на тракийските владетели“. От предния отговор става ясно, че в групите устройствени

ще да станат по-привлекателни за туристи?

– След проведеното обществено обсъждане на Общия устройствен план на територията с изявено културно-историческо наследство „Долината на тракийските владетели“ с обществеността на община Казанлък е определен едномесечен срок за съгласуване на плана с различни министерства и ведомства, като: Министерство на инвестиционното проектиране, Министерство на културата, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на икономиката, енергетиката и туризма и др. В

Какво предвижда планът за района край язовир Копринка и района на Мегалита в Бузовград?

– Територията около язовир Копринка се характеризира с превес на природните елементи на пейзажа и има преди всичко качества за развитие на зони за спорт и атракции и на рекреационни дейности. В тези зони, особено по крайбрежието на язовира и по посока към гр. Казанлък, има групиране на множество могили и други археологически обекти, на настоящия етап само идентифицирани. За съжаление, най-значителният археологически

деня на пролетното/есенното равноденствие. Тази забележителна точка на локалния релеф с нейната особена скална конструкция е използвана от траките като светилище и като място за астрономически наблюдения.

Г-н Шиков, как се вписва ОУП „Долината на тракийските владетели“ в предстоящото проектиране на ОУП на цялата територия на община Казанлък?

– Проектът за общ устройствен план на територията с изявено културно-историческо наследство (Долината на тракийските владетели) се изработва по възлагане на Община Казанлък след проведен търг с конкурс по Закона за обществени поръчки през 2013 г. Разработката на проекта е съобразено също с плановете Задание, съгласувано с Министерството на културата, придружено с дигитални данни за тракийски могили, обхват на територията за планиране и Протокол на междуведомствена комисия от 23.06.2011 г., определящ граници и режими за опазване на територията на НКЦ „Тракийски гробници“, разположена на част от територията на община Казанлък. ОУП „Долината на тракийските владетели“ е изцяло съобразен със заданието за проектиране на Общ устройствен план на община Казанлък, приет с решение N:779/30.10.2013 г. от Общинския съвет. Разработката е съобразена и със съществуващите регулационни (строителни) граници на селищата, попадащи в проектния обхват и в някои части предлага аргументирано корекцията им. ОУП „Долината на тракийските владетели“ се съобразява с действащите за част от тях устройствени документи и плановете – Общ устройствен план на гр. Казанлък, подробни устройствени планове, Интегриран план за градско възстановяване и развитие и с такива в процес на създаване. Реален пример е променената източна граница на обхвата на проектната територия, като от нея са изключени територии, включени в чертите на гр. Казанлък във връзка с влязъл в сила Изменение на ОУП на града.

Диана Рамналиева

зони за обществено обслужващи дейности и за курортни и рекреационни дейности се предвижда и изграждането на хотели. Искам да подчертая, че всякакви строителни дейности ще се разрешават след проведени археологически проучвания и съгласуване на инвестиционните проекти с Националния институт за недвижимо и културно наследство.

В какви срокове законът предвижда приемането на плана, каква е процедурата до финализиране на дейностите, така че ОУП на „Долината на тракийските владетели“ да стане факт, за да може да се кандидатства за финансиране на проекти от ЕС за социализиране на гробниците и териториите край тях, така

същия този едномесечен срок е дадена възможност на отделни граждани и юридически лица да направят своите предложения до Община Казанлък за коригиране на Общия устройствен план. Всички тези предложения ще бъдат разгледани от Общинския експертен съвет по устройство на територията и предложени на проектантския колектив за коригиране на плана съгласно отсечите предложения. На ново заседание на ОЕ-СУТ Общият устройствен план ще бъде разгледан с направените корекции и внесен с Доклад на кмета на общината за приемане от Общинския съвет. Съобразявайки се с предстоящите два отпускарски месеца, реален срок за приемане на Общия устройствен план е сесията на Общинския съвет през месец октомври.

обект, столицата на одрисите Севтополис, и непосредствено близките до нея могили, добре проучени и документиран, остават загубени за съвременното под водите на яз. Копринка. Тракийското светилище „Врата на слънцето“ на връх Бащин камък или, както го нарекохте във въпроса си, Мегалита на с. Бузовград, е предвиден в Общия устройствен план за социализация чрез специализирани режими за опазване на недвижимите културни ценности и на територии с формиран исторически пейзаж – зони с обособена и превантивна устройствена защита. Предвижда се подобряване на достъпността чрез обслужващи вело алеи и туристически еко пътеки. Името на светилището „Врата на слънцето“ идва от удивителния факт на премианаване на слънчев лъч само в

Моите права

Темата продължава от брой 82

Рубрика на Обществения
посредник Гинка ЩереваПРАВНАТА ПОМОЩ:
ДАЛИ, КОГА И КАК?

Нямат право на правна помощ:

1. еднолични търговци;
2. юридически лица;
3. търговски дружества, кооперации и др.

По какви въпроси и дела имаш право да получиш правна помощ?

1. по наказателни дела;
 2. по граждански дела – при семейни и имуществени спорове (за собственост, за делба, наеми, спорове за дължими парични суми, брачни дела, заплащане на издръжка, предоставяне на родителски права, осиновяване, установяване на произход на дете и др.), при трудови спорове;
 3. по административни дела;
- Как ще ти помогне определеният по реда на Закона за правната помощ адвокат?
- Ще ти съдейства, като те консултира за постигане на споразумение преди завеждане на дело или за завеждане на дело;
 - Ще ти съдейства, като подготви документите за завеждане на дело;
 - Ще осъществява процесуално представителство /защита/ по вече образувано в съда дело;
 - А може да осъществява и представителство при задържане от органите на МВР.

Във всеки един момент адвокатът ще те консултира по всички въпроси, свързани с предмета на защита и представителство, ще обсъди с теб възможните изходи от процеса и вероятни решения на поставения проблем, ще те запознае със съществуващите правни възможности, ще прецени и ще ти обясни доколко основателна е претенцията ти, спазил ли си сроковете, ще те насочи относно необходимите документи, които трябва да представиш, ще те запознае с размера на всички такси и разноски, които могат да възникнат в евентуалния процес, както и възможността за освобождаване от тях при определени условия, ще прецени и ще ти обясни има ли основания за обжалване на акта, с който е приключило съответното производство и по какъв ред.

Какво трябва да направиш, за да получиш правна помощ?

Правна помощ ще ти бъде предоставена по твоя молба, освен в изрично предвидените от закона случаи, когато това е задължително и преценката извършва органът, пред който се развива производството. Молбата можеш да напишеш и собственоръчно, в свободен текст. Образци на молби и придружаващи документи можеш да изтеглиш, както от сайта на Националното бюро за правна помощ, така и от сайта на адвокатската колегия по местоживее. Молбата си трябва да подадеш пред:

- Националното бюро за правна помощ – ако все още няма образувано дело и ти е необходима първоначална консултация или подготовка за завеждане на такова. Към молбата следва да приложиш декларацията за семейно и имуществено състояние, както и допълнителни документи, удостоверяващи, че отговаряш на изискванията на закона.

- Съда, пред който е образувано делото – при наличието на вече образувано дело, като се приложи, освен декларацията за семейно и имуществено състояние и документи, удостоверяващи семейното положение, възраст, трудовата заетост (удостоверение от бюрата по труда), здравословното състояние (решение на ТЕЛК), заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ за получаване на добавки за социална интеграция по Закона за интеграция на хора с увреждания, удостоверение от НОИ за размер на пенсията и др. Трябва да докажеш с документи, че не разполагаш с достатъчно финансови средства, за да упълномощиш адвокат за своя сметка.

Какви са необходимите документи за получаване на правна помощ?

1. Молба за правна помощ – може и саморъчна, но най-лесно ще ти е по образец, който можеш да изтеглиш от интернет сайта на НБПП или да получиш от адвокатската колегия по местоживее.
2. Молба-декларация за семейно и имуществено състояние на молителя – можеш да изтеглиш от интернет сайта на НБПП или да получиш от адвокатската колегия по местоживее;
3. Заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“, че получаваш месечни социални помощи по реда на Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане. За целта трябва да се обърнеш към Дирекция „Социално подпомагане“ по постоянен адрес.
4. Удостоверение, че отговаряш на условията за получаване на месечни социални помощи по реда на Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане. За целта трябва да се обърнеш към Дирекция „Социално подпомагане“ по постоянен адрес.
5. Договор със специализирана институция за получаване на социални услуги – договор с дом за възрастни хора, договор за ползване на социални услуги, с центровете за рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания, с центровете за временно настаняване на бездомни хора и други.
6. Съдебно решение за настаняване на дете по реда на Закона за закрила на детето

Консултацията, защитата и представителството по реда на Закона за правната помощ се осъществява от адвокатите, вписани в Регистъра на Националното бюро за правна помощ. Още с молбата, с която искаш да ти се предостави правна помощ, можеш да посочиш определен адвокат, който би желал да поеме защитата на твоите интереси. За целта можеш да избереш адвокат от публичния регистър на сайта на НБПП или да се обърнеш за съдействие към Адвокатския съвет по местоживее.

Дължа ли заплащане на възнаграждение и разноски и защо?

На служебния адвокат не заплащаш нищо преди и по време на делото. Ако бъдеш осъден или загубиш изцяло или частично делото, ще трябва да заплатиш на Националното бюро за правна помощ разноските по възнаграждението на адвоката, който те е защитавал. Обърни внимание, че предоставената ти правна помощ не обхваща такси и разноски за експертизи и вещи лица по производството, освен ако си освободен от съда на основанията, предвидени в закона.

Материалът е изготвен с помощта на студенти - бъдещи юристи, членове на Правната клиника, иницирана от Обществения посредник на Казанлък

ПРИЕМНО ВРЕМЕ
НА
ОБЩЕСТВЕНИЯ ПОСРЕДНИК НА
ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

ПОНЕДЕЛНИК 13:00 ч. ÷ 17:00 ч.
ВТОРНИК 13:30 ч. ÷ 17:30 ч.
СРЯДА 11:30 ч. ÷ 15:30 ч.
ЧЕТВЪРТЪК 08:30 ч. ÷ 12:30 ч.
ПЕТЪК 09:00 ч. ÷ 13:00 ч.
адрес: бул. "Александър Батенберг" 4, ет. 3

e-mail: ombudsman_kazanlak@abv.bg
тел.: 0431/ 98340

arsenal®
ОБЯВА

„Арсенал“ АД - гр. Казанлък търси да назначи на работа инженери и техници, които да работят като конструктори на нестандартно оборудване, шампи, щанци и машини - срещу много добро заплащане по договорка.

За справки на тел.: 0889 632 071

Продължава от стр. 2

СТИПЕНДИАНТСКАТА ПРОГРАМА
НА „АРСЕНАЛ“

Освен бонусите с гарантираното професионално развитие в „Арсенал“, което очаква бъдещите стипендианти, друг

безценен бонус
е възможността младите
специалисти да работят
с иновативно оборудване,

със съвременни машини и технологии, закупени от „Арсенал“ в последните 7-8 години. Това дава пълноценно професионално ангажиране, което струва много пари. Съчетано и с възможността да се черпи опит от уникални наши кадри с опит и приемственост, възможността за служебни пътувания в чужбина, обмяна на опит, създаване на контакти с чужди партньори, презентации пред големите фирми в световен мащаб, са „бонуси“, които не се калкулират в пари, защото на практика са неизмерими, но са изключително полезни и ценни за развитието на младите специалисти при нас. Това са бонуси, които големият свят ценят и които се поощряват в нормалните държави, категоричен е ръководителят на направление „Техническо развитие - въоръжение“ в „Арсенал“.

Той не крие болката си, че в последните едно-две десетилетия на практика държавата я няма в образованието, че е скъсана връзката „държавна – бизнес – ВУЗ“ и липсва реалното отношение и оттам политики и грижа на държавата към нуждите на бизнеса, а оттам и на образованието. „Само един кардинален факт - най-големите инвестиции в България последните години са в машиностроенето и насчитат стотици милиони лева вложения на бизнеса! А защо държавата поне не структурира приема на кадри, за да обслужват тези инвестиции?“

Няма ги онези стимули и механизми
за образованието
в България,
които да мотивират

от една страна ВУЗ-овете да приемат качествени кадри за техническите специалности, а от друга - да създават онези механизми за бизнеса, които да го стимулират да наема млади специалисти и да продължи да инвестира в тях. В тази посока,

според експерта Владимир Чучумишев, държавата има много да създава и работи и е откровен длъжник и на бизнеса, и на висшето образование.

Разбирам страховете и доводите на родителите, които съветват децата си по отношение на тяхното професионално бъдеще: всеки иска детето му да работи за много пари, да има престижна професия и сигурна работа. В години на криза най-трудно е на големите, на тези, които реално създават продукт, работни места, инвестират в хора, иновации, бъдеще. Затова на нереалистичните родителски амбиции ще отговоря така:

„Арсенал“ е фирма
с над 130-годишна
история.

И през всичките тези години е осигурявал работа на много хора. Имало е периоди на повече или по-малко заетост. Но през всичките тези години, дори при малък обем на работа, то ядрото от специалистите, от кадрите, в които „Арсенал“ инвестира и без които не може, винаги е оставало. Защото никой не се лишава от качествените си хора и от ядрото специалисти, без които дейността загива. Напротив: старее се да ги задържи.

А че в „Арсенал“ може да се научи много и че всеки специалист, записал в професионалната си биография „Арсенал“, е ценен кадър, го доказва провереното в живота уравнение:

„Арсенал“ е ковачница
на кадри“.

„Затова смело следвайте мечтите и желанията си, не робувайте на страхове и предразсъдъци и инвестирайте в добро професионално бъдеще и възможности за развитие!“

Това е съветът към младите хора на инж. Владимир Чучумишев - в разгара на една кандидат-студентска кампания и преди началото на новата учебна година.

Когато поредицата срещи в търсене на млади таланти за техническите науки, в които „Арсенал“ да инвестира, ще продължи.

Деляна Бобева

Шивачката Стайка:

СИЛАТА НА ЧОВЕК Е В ТОВА КАК ПРИЕМА ПРИМИРЕНИЕТО

Тя е от онези хиляди безшумни и често „анонимни“, пълнещи, обаче, със съдържание марката „Арсенал“. От онези верни „номера по табел“, без които нямаше да е възможна над 130-годишната фирмена история.

Тихо, предано, с отношение и грижа, със старание и любов, тя ниже арсеналската си трудова биография вече 28-ма година. Бод по бод, тегел по тегел. Не само защото е шивачка и като такава най-вероятно ще се пенсионира, а и защото личната ѝ философия е такава: да приема кротко, със смирение това, което животът ѝ поднася, като се стреми да създава радост и добрини за тези, които са около нея.

Стайка.

Гъчева Делииванова. Малка жилава жена с труден живот. Гордостта на Шивачната на завод 3.

Снимката ѝ е в редицата на миналогодишните арсеналци, отличени за заслуги от техните колеги и началници. Ще стои на централната алея още 3 месеца, до поредния фирмен празник. За да препотвърди житейската максима, че всеки има право на 3 минути слава.

За Стайка този вид слава е уважението на колегите ѝ за нейната всеотдайност и стремеж да е уважителна към всички. Твърди, че обича много работата си, макар шиенето за военното производство да е далеч по-неромантично и творческо занимание от шиенето на модна

колекция и различни фини женски нещица. Въпреки това, само 2 години, в началото на трудовия си път, дипломираната тъкачка от професионалното училище по текстил „Дончо Бояджиев“ някога работи като такава. После родената в Търничане Стайка се мести в „шивачното“ на „Арсенал“, в цеха в Александрово. Именно тук среща и съпруга си – шлайфист и стругар, Стефан Делииванов.

Там работехме до приватизацията на „Арсенал“ и преместването на цеха в Казанлък. Така, в края на 90-те години, започнах работа в града. И така до днес, споделя Стайка, която в поредния дъждовен следобед откривам по домашному.

В анекс съм, но с нетърпение чакам да се върна в началото на юли на работа. Тук, в къщи - работа, работа, но там ми е разтухата, споделя шивачката на калъфи, автомати и други приспособления за военното производство.

Някогашната момичешка мечта на Стайка била да живее в град, да има време за социален живот, развлечение.

Но... така се случи, примирено отсича тя, бързайки да сподели, че животът в Тъжа,

където живее сега, е много романтичен, стига, разбира се, да имаш очи за това.

Просто работата на село, в двора и по къщата, е повече. Малко време остава за другите неща, казва тя. А „другите неща“ са шиенето на голените и плетките, за които сега шивачката няма никакво време. Поела е изцяло грижата по дома заради болен съпруг, а и често на село отскачат внуците - за нейна радост и семейна утеха - две момичета и едно момче.

Да са ми живи и здрави, да имат добри дни, нарича ги бабата, за която мечтата да види големия свят вече не е така наложителна, както преди. Имала е възможност да зърне част от световните

красоти, покрай 4-годишния си гурбет в Израел.

„Имах хубава работа там, доста красиви неща видях, доволна съм“, споделя за периода по „първоначалното трупане на капитал“ арсеналската шивачка. От това богат не се става, но въпреки всичко, не се оплаквам, споделя Стайка, която се връща от гурбетлък заради болни роднини и куп семейни грижи, които не могат без нея.

Признава, че когато поема за Израел, не предполага, че един ден отново ще се върне в „Арсенал“... но се връща. Защото обича работата си и защото е свикнала с колегите си.

Затова не бива човек да казва „никога“, животът е шегаджия и обича да ни опровергава, е поуката от този ѝ период.

Сегашният ѝ живот е далеч от амбициите и светската суета, макар да признава, че и тя, като всички хора, би искала да има време и възможности за по-дълга почивка. Последната била преди 3 години, на станцията на „Арсенал“. Оттогава не се задържахт пари за подобни екстри.

Още повече, че една от настоящите емоции на почти 59-годишната шивачка е времето за пенсия. Напослед-

ък много неща се променят в тази сфера, човек не знае кога, как, при какви условия, а това няма как да не тревожи дните ти, защото живееш без яснота занаяпред, споделя арсеналската отличничка. Признава, че не се чувства уморена, нито стара, напротив: има сили още да работи, но би искала да знае ясните условия и срокове за пенсиониране. Това много ще успокои хората, категорична е Стайка Делииванова.

Докато чака политики и експерти да умуват над съдбините на хиляди хора, на върха на трудовата си биография,

шивачката от цех 131 на Завод 3 в „Арсенал“ ще продължава все така чевръсто да става всяка сутрин в 5,

за да пропътува почти 80 километра в двете посоки всеки ден - от Тъжа до „Арсенал“. За да ниже бод по бод и тегел по тегел човешката история на над 130-годишния „Арсенал“ и за да пълни със смисъл и надежда личната си история.

Защото най-важното в живота са здравето и спокойният живот, изгубиш ли тези две неща, нищо нямаш, убедена е арсеналската шивачка, за която „мечтите са хубаво нещо, но не можеш ли да ги случиш, силата на човек е в начина, по който приема примирението и амбицията“.

А малките жилави жени могат това, убедена е Стайка Гъчева Делииванова. Малка частица от голямата арсеналска история.

Деляна Бобева

Продължава от стр. 1

БЕЗ СОЦИАЛНИ ПОМОЩИ, ДОКАТО ИМА РАБОТА НА ПОЛЕТО...

Очакванията на розопроизводителите от кампанията са, че заради валежите тази година количеството розово масло ще бъде повече от миналата година. Прогнозите са за 1,5 тона розово масло. Средният рандеман за добив на килограм розово масло през тази година е 3- 3 100 тона, обобща доц. Базитов.

Проблемите, съпътствали тазгодишната кампания, не са по-различни от миналогодишните, но се задълбочават, алармираха представителите на бранша. Като най-сериозен те определиха проблема с работната ръка и средствата за заплащането на берачите, които розопроизводители и розопереработватели няма как да узаконят и признаят за разходи, като едва 30% от берачите на розов цвят на практика легализират парите си от тази дейност.

Да се спрат всички видове социални плащания за периода, в който в страната има да се прибира земеделска продукция, с цел стимулиране на безработните да работят

в полза на българското земеделие, поиска крупен розопроизводител от Долината на розите. Според него, „не ние трябва да гоним безработните, за да идват да работят в масивите ни, а те трябва да ни гонят за издаване на бележки, срещу които през зимата да получават ваучери за енергийни и други помощи“, предложи той.

Друг негов колега настоя за законови промени, които да дадат възможност на земеделски фирми да наемат безработни от бюрата по труда, в помощ на различни дейности по полето.

Бившият зам.-външен министър от кабинета на Тройната коалиция Радион Попов, който сега е едър розопроизводител, настоя за повече категоричност и „показване на характер“ при отстояване на исканията на представителите на бранша пред държавните институции. „Сега всеки тегли чергата към себе си и така трудно ще постигнем единомислие, а без такова просто работим за конкурен-

цията в лицето на Китай, Турция, Франция“, заяви Попов.

9 милиона евро е бизнесът ни в рамките на година, който ни чуе при тези числа, изрази контратезата си друг розопроизводител, според когото „големият проблем е в липсата на невъзможност розопроизводителите да оправдат голяма част от разходите си, които правят, преди разходите за крайния продукт“.

Няма сива икономика само в реализацията на розово масло. На всички други нива в бранша има, категоричен бе той. По думите му, само за окопаването на 50 декара розови масиви в рамките на 7 години са похарчени по работници, без каквито и да е признати разходни документи, над 80 хиляди лева.

Ако се извадят всички пари, които даваме за ръчно окопаване и обработване на масивите и ги вложим в инженерингова компания, която да създаде нужната и подходяща за този бранш техника, със сигурност ще имаме

резултат, предложи Димитър Лисичаров, един от крупните розопроизводители и розотърговци в страната. По думите му, към момента няма подходяща техника за обработката на розовите масиви и се налага приспособяване на друг земеделски инвентар в полза на розопроизводителите.

Всички проблеми, поставени на традиционната среща на розопроизводители и розопереработватели, ще бъдат обобщени от работна група от розопроизводители, розотърговци и розопереработватели, както и кметове на общини с розопроизводство, за да бъдат поставени за решение пред Министерския съвет. Ще се настоява за създаване на Консултативен съвет по проблемите на розопроизводството, който да е работен орган към Министерство на земеделието.

На срещата в Казанлък розотърговци призоваха да не се спекулира с евентуалната цена на розовото масло от тазгодишната реколта, тъй като такава на практика все още няма, себестойността на про-

дукта все още се изчислява.

По думите на доц. Васил Базитов, обаче, най-вероятната тазгодишна цена на розовата масло за килограм ще е с около 800 до 1000 евро по-ниска от стойността му миналата година, достигнала до 7 200 евро за килограм.

Нямаме нужда от свръх регламентация на този бизнес, а по-скоро от правила, категорични бяха участниците в срещата в Казанлък по отношение необходимостта от Закон за розопроизводството.

Агрономи, участници в срещата, изразиха и песимистична прогноза по отношение на добивите от лавандула тази година. Причината е лошото време и дъждовете от последните седмици, които пречат на лавандулата да цъфне. Те призоваха земеделските стопани да забавят прибирането на цвета от полето до нива от 80% цъфтеж.

Форумът в Казанлък не бе уважен от представители на централната изпълнителна и законодателна власт.

Деляна Бобева

Продължение от стр. 1

...УПОТРЕБА НА АМФЕТАМИНИ

Според д-р Добринов, който е председател на НПО „Избор“, в страната ни изключително сериозно се подценява проблемът с употребата на дизайнерска дрога у нас, като прагът, в който се започва с опитване на такава дрога, е силно снижен: допреди 4 години той е бил 16-17 години, а сега децата опитват от тази дрога още на 12-13 години.

Употребата на такъв тип дрога води до сериозни последици за младия организъм и до необратими поражения за мозъка особено, ако

Д-р Иван Добринов

се съчетаят с неадекватно лечение, използващо различни психотропни вещества. Проблемът става още по-страшен и поради това, че част от колегите не разпознават и не различават симптомите от употребата на дизайнерска дрога от други психосоматични състояния. Склонни са да приписват и лекуват това като различни депресивни състояния, психосоматични и биполарни разстройства или шизофрени. Жестоката новина тук е, че, освен обичайните признаци от употребата на такива вещества, много по-често предозирането при амфетамините води до смърт, категоричен е д-р Добринов.

Според него, проблемът ще става все по-голям и последиците от него все по-страшни поради силно затруднения контрол на продажбата на този вид дрога, която се продава съвсем легално в интернет сайтове, фитнес клубове, секс шопове, в дрогерии или под формата на чайове, прахчета, таблетки, изсъхнали треви, хранителни добавки, соли за вана, ароматен тамян и други. Фактът, че стандартните тестове за наркотични вещества не ловят наличието на „дизайнерска дрога“ допълнително прави ситуацията още по-тревожна, твърди специалистът.

Т. нар. „легалки“, каквото е масовото име на амфетамините, на практика могат да се закупят свободно, без каквато и да е трудност или санкция от подобни места. Достъпността им по отношение на цената

и много агресивната маркетингова стратегия по отношение на предлагането са още една реална опасност, с която държавата не се справя и няма желание да се справи, независимо от съществуващия в света добър и работещ, полезен опит, който чужди специалисти наготово желаят да ни дадат, категорични са работещите по проблема специалисти.

В България сме страшно изостанали по отношение на изграждането на единна, цялостна система за обхващане на хора, употребяващи амфетамини, въпреки крещящата нужда от това, алармира още д-р Добринов. По думите му, дори „има активна съпротива и от страна на някои институции, техните ръководители и на държавата на опитите на лекарите, работещи по проблема, да се въведе стройна система за неговото решаване“.

Добринов предупреди и за стигаща до размери на епидемия употреба на „легалки“ в ромските махали на Стара Загора, Пловдив, Нова Загора, където местните роми в изобретателността си дори започнали да внасят от Италия забранен амфетамин в ЕС – бупренорфил, и да си го инжектират венозно, много преди да е регистрирано у нас. Психиатърът е категоричен, че има бум на употребата на „легалки“, героин и лепило сред ромите.

Изключително погрешно е да се счита, че този тип дрога е проблем само на големите градове, тъй като „легалки“ употребяват и в най-малките населени места, затова не бива да се „покрива“ и „замита“ проблема, каза психиатърът от държавната психиатрична болница в Раднево.

Решението на проблема той и колегите му виждат в последователните мерки от страна на държава, местни общности, работа с обществото и системата на здравеопазването за разпознаването на проблема, рехабилитацията, ресоциализацията и работата с близките на употребяващите амфетамини. Здравната ни система не е подготвена да поеме подобна патология, престъпление е да няма система за обхващане и лечение на децата, биха тревога медиците.

Хаосът е тотален по отношение на наркозависимите и амфетаминозависимите, а сме на гребена на вълната по употребата на амфетамини, заяви психиатърът Иван Добринов и психоложката Боряна Стефанова.

Първите официални свидетелства за употребата на дизайнерската дрога у нас, известна още и като „хапчето на народа“, са от 2007-ма година.

Най-големи производители на различните видове „хапче на народа“ са Китай, Индия, Нова Зеландия.

Деляна Бобева

С първия ден на лятото дойде на Димитрина Турлакова от отдел „Маркетинг“ към ГД „Арсенал“ се увеличи с още един член - прекрасната Радина.

Радостта за семейството на Димитрина донесе нейният първороден син - Николай Турлаков, бивш служител на „Арсенал“, настоящ огнеборец.

Новото семейство - Радина и Николай Турлакови, си размени венчални халки и клетви за вярност в присъствието на приятели, роднини, близки в ресторант „Крънско ханче“.

И понеже радостта не бива да е сама, както се казва и в приказките: 3 дни яли, пили и се веселили, заради тазгодишната булка, която догодина ще ги радва и с люлка. Амин!

Любов и щастие 100 години!

Отдых

ГРАДЯТ НОВИ ПАРКОВЕ В ОБЩИНАТА

Счетири нови парка ще се сдобие Казанлък до края на лятото. Те ще бъдат изградени на мястото на непривлекателни и неизползваеми досега междублокови пространства.

Служители на общинското пред-

жат за тревните площи, неминуемо следва и повишаване на данъците за такса „смет“ и битови отпадъци. Факт, който никога не се приема радушно от гражданите. Той отправя апел към гражданите активно да се включват в помощ на работещите тогава, кога-

Новият парк до ул. „Батак“

то това им е възможно и да пазят създаденото, защото грижата за добрия вид на града и общината ни е наша обща грижа. Петима са общинските косачи на територията на Казанлък, които труд-

приятие „Комунални дейности и поддръжка на инфраструктурата“ с управител Николай Чалъков вече активно работят по новия парк на ул. „Старозагорска“, източно от бул. „Никола Петков“. Тук ще бъдат създадени зелени и цветни площи, площадка с детски съоръжения, спортен кът с тенис на маса и маса за тихи игри – шах, табла, карти. Заедно с това ще бъде изграден и паркинг за автомобили. Вторият парк е на ул. „Батак“. В междублоковото пространство вече са поставени нови детски съоръжения, закупени със средства от бюджета на общинското предприятие. Съвсем скоро започват и благоустроителните дейности по създаването на нова зона за отдих и игри в междублоковото пространство до филиала на ЦДГ № 15

„Звънче“ в ж.к. „Изток“ (бившата ЦДГ № 22). През есента на миналата година това поискаха живеещи в квартала на среща с общинската управа. Паралелно с това продължава освежаването и на тревните и градински площи в Казанлък и в населените места от общината, както и изграждането на парк „Розариум“. Усилията, които хвърлят общинските работници, обаче, често са помрачени от вандалското отношение на част от гражданите, които скубят прясно засадените цветя или чупят поставени нови пейки. В последните седмици се е стигало и до парадокси: да се крадат дори маркировъчни колчета от изграждащия се парк „Розариум“.

Не спират и жалбите на гражданите за окосяване на тревни площи в междублоковото пространство. Отнасяме се с грижа и разбиране към всеки един такъв сигнал, категоричен е Николай Чалъков, управител на общинското предприятие „Комунални дейности и поддръжка на инфраструктурата“. Той припомня, че грижата за тревните площи в непосредствена близост до входовете на жилищните блокове е грижа на самите живеещи. С хората, с които разполагаме към момента, правим свръх силите си възможно, но въпреки това не успяваме да бъдем едновременно навсякъде, заяви той. За да се наемат повече работници, които трябва да се гри-

но насмогват на избуялата от дъждовете трева.

Изключително неприятно е да виждаш как усилията ти отиват напразно, когато от една страна ние създаваме, а от друга някой руши, само защото така е решил, сподели Николай Чалъков. Той изрази надежда, че гражданите ще са бдителни и безкомпромисни по отношение на вандализма в паркове и градини и оскверняването и трошенето на нови придобивки, създадени с парите на всички ни. Стараем се всеки лев, отделен за озеленяване и благоустрой-

ство, да отива за нещо красиво, което да радва хората и да е полезно за тях, затова трябва всички да имаме отношение към красотата, която ни заобикаля, заяви за „Трибуна Арсенал“ управителят на общинското предприятие.

Чалъков съобщи също, че съвсем скоро в междублоковото пространство, източно от бул. „Розова долина“, започва изграждането на още една мини зона за отдих. Тук се предвижда да бъдат обновени детските съоръжения, да се създадат условия за приятни игри на децата и занимания на възрастните хора, както и да се изградят нови паркоместа. В новия парк ще се вложат 10 хиляди лева, пари от спечелен екопроект от Община Казанлък.

Освен тези 4 нови градски зони за отдих, на които съвсем скоро ще се радват казанлъчани, още 3 нови парка в населени места от общината ще се изградят до края на лятото. Парковете са в град Крън и селата Копринка и Бузовград.

Паралелно с това на територията на цялата община се извършва и рехабилитация на уличното осветление. Подменят се неработещи тела, отстраняват се локални аварии, работи се по възстановяването на уличното осветление на места, където с години гражданите са забравили какво е улично осветление.

„Трибуна Арсенал“

Фондация „Изкуството да живееш“, създадена от индиеца Шри Шри Рави Шанкар, има милиони последователи в над 155 страни по света. Нейният основател и пръв учител два пъти е бил и в България. Фондацията събира хора, които практикуват сударшан крия, медитация, йога по техниките на Шри Шри Рави Шанкар.

„Изкуството да живееш“ обединява хората, практикуващи нейните духовни техники за участие и в мащабни културни събития. През 2012 г. в София е проведен успешен опит от нейни последователи за рекорд на Гинес с 333 каба гайди. Събитието, на което идва и самият Шри Шри Рави Шанкар, е открито с песента, символ на България - „Една българска роза“ в изпълнение на Деси Добрева. За основателя на фондацията България е преди всичко Страната на розите.

Друго мащабно събитие с българско участие е световният културен фестивал в Берлин, организиран за 30-тата годишнина на фондацията на Олимпийския стадион в германската столица през 2011-та година. Там, в компанията на трупи, като Санктпетербургския балет, близо 2 000 души от България се хващат на правото хоро под звуците на „Излел е Делъо хайдутин“, „Вода“ и „Пустоно лудо и младо“ в изпълнение на Елица Тодорова.

В международен мащаб фондация „Изкуството да живееш“ държи 10 световни рекорда на Гинес, най-впечатляващият сред които е рекордът за най-голям музикален хор в света, където 121 440 души пеят в унисон

в продължение на 5 минути на събитие, организирано в Перунгалатур, Ченай, Индия на 30 януари 2011 г. Друг изключителен рекорд, организиран от „Изкуството да живееш“, е за най-голямата шведска маса в света с цели 5 612 различни ястия на събитие, провело се в Шри Шри Дхам, Ахмедабад, Индия, на 2 ноември 2010 г.

Фондацията, обаче, въпреки подкрепата на правителството у нас за реализация на редица проекти, въпреки подкрепата на кмета на София и други институции, има и своите противници сред ортодоксалните православни, които твърдят, че техниките на Шри Шри Рави Шанкар са опасни и вредни за здравето.

В Казанлък личния избор да следват „Изкуството да живееш“ са направили вече над 200 жени и мъже. Повечето от тях са преминали през курсовете на фондацията, организирани в последните години. В най-новия курс, в средата на юни, сред десетина участници се оказаха и трима арсеналци.

С инструктора на курса - Константин Драгов, представител на „Изкуството да живееш“ за България, разговаряме за мисията на фондацията, такава, каквато я виждат нейните привърженици.

Драгов е първият български учител на „Изкуството да живееш“, с чиято дейност се среща като студент в САЩ, където завършва за строителен инженер. Там става и инструктор към фондацията. Константин преподава курсовете „Изкуството да живееш“ - част 1, ART Excel, YES и „Изкуството на медитацията“.

ИЗКУСТВОТО ДА ЖИВЕЕШ Е ТУК И СЕГА

Г-н Драгов, кое е най-трудното в овладяването на изкуството да се живее, според последователите

До каква степен тези техники могат да се нарекат йога и изобщо, назад във времето на духовните уче-

ята на християнството у нас? Няма ли противоречие между тях? Има много публикации на базата на каноничните схващания за строгото спазване на православните норми, които отричат и дори забраняват източните духовни знания - учения и практики, защото ги определят като опасни?

- Техниките, които преподаваме във фондация „Изкуството да живееш“, нямат никакво противоречие с ре-

света.

Болни хора с различни здравословни проблеми могат ли да участват във Вашите курсове, не трябва ли предварително да бъдат прегледжани, да потърсят съвета на своя лекар? Влиза ли в противоречие употребата на химични медикаменти и лекарствени препарати с практикуването на сударшан крия, опасно ли е това?

- Техниката сударшан крия

са, но по принцип, няма конфликт между употребата на лекарства и практикуването на сударшан крия. В много от случаите дори се оказва, че практикуването на сударшан крия подобрява здравословното състояние, особено ефективно се справя с депресията.

Колко души в България вече са преминали през Вашите курсове?

- Близо 15 години организирам курсовете в България и

Константин Драгов

на Вашето движение?

- Най-трудното? - всъщност, не е трудно, просто изисква малко първоначални усилия човек да се погрижи за себе си. Както мием тялото си всеки ден, зъбите, взимаме си душ, храним се, спим..., така е необходимо човек да се погрижи за собствения си ум и за дишането си. Няколко минути дихателни упражнения на ден, няколко минути медитация могат да ни помогнат умът ни да бъде повече в настоящия момент. Обикновено ние се намираме повече в бъдещето, тревожим се какво ни предстои, съжаляваме за нещо, което се е случило в миналото, ядосваме се на нещо. Изкуството да живееш, според нас, е изкуството да живееш в настоящия момент.

Какви хора идват в групите, които събирате, и може ли да се каже, че това са предимно хора, които са повече умствено ангажирани, натоварени в ежедневието, работата им протича с много стрес?

- Да. Така е. Техниката на адаптацията на „Изкуството да живееш“ е по-скоро насочена към ангажираните хора. Техниката включва няколко дейности, които отнемат едва няколко минути на ден, така че - ние да успокоим ума си, да се освободим от стреса, за да бъдем по-ефективни в работата си, да имаме по-добри отношения с нашите близки.

ния, практики и източна философия, към кои течения би могла да се причисли техниката, използвана от „Изкуството да живееш“?

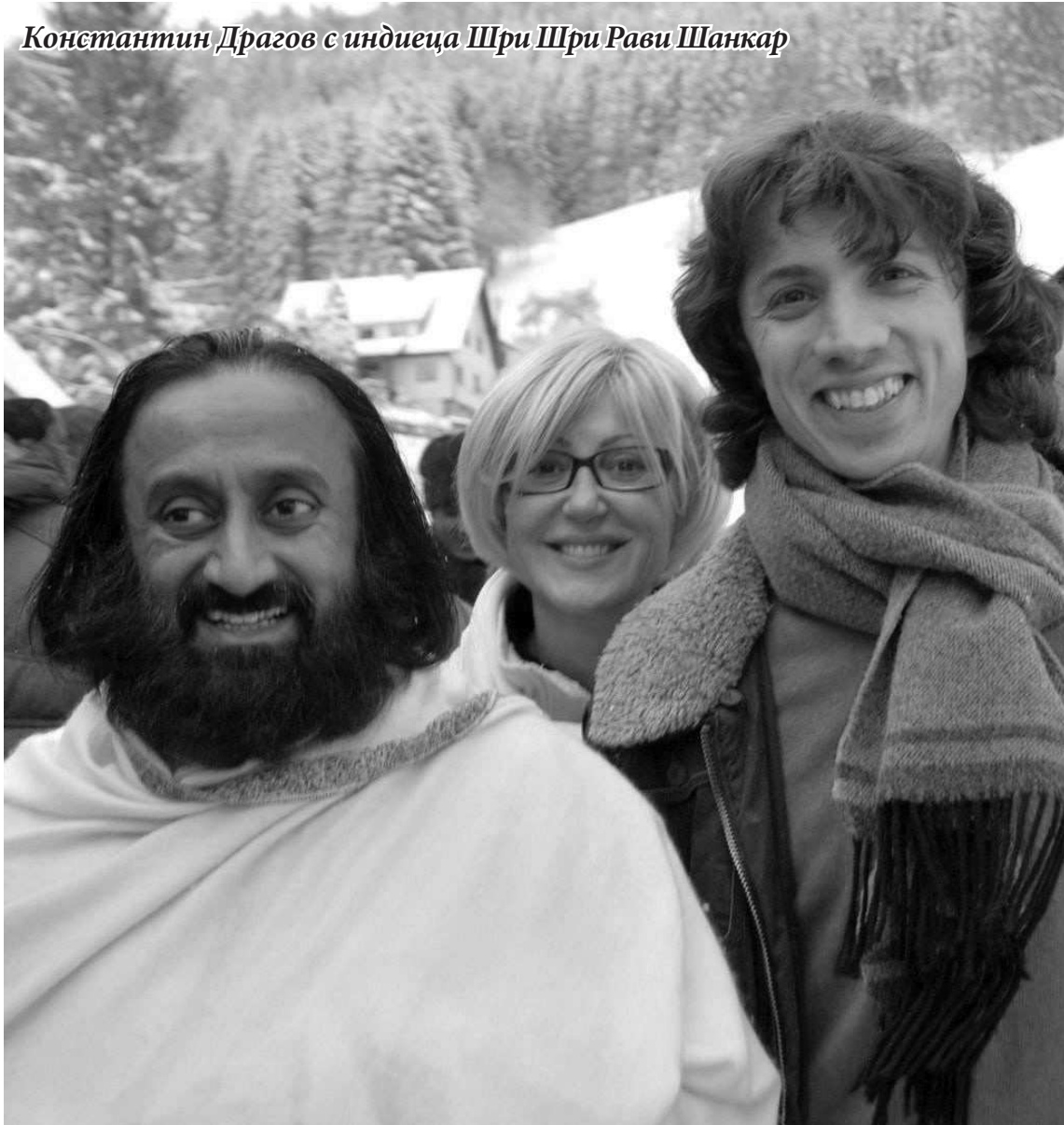
- Техниката, която ние преподаваме, се нарича сударшан крия. Това е една медитативна техника с ритмично дишане, която изчиства организма на клетъчно ниво. Редица изследвания показват, че сударшан крия почиства ефективно имунната система, подобрява мозъчната дейност, справянето с депресията и подобряването на качеството на съня. Ние преподаваме и различни йога-асани в нашите курсове и изобщо - знанието на йога като начин на живот.

Може ли човек сам да упражнява тези техники, без да има инструктор, без да е посещавал курсове, възможно ли е да се обучава сам, чрез интернет, книги и други източници на информация?

- Много е трудно човек сам да се занимава с това. Ние се нуждаем от учител за всяко нещо, а когато говорим за нещо толкова деликатно, като нашия ум и дишането, се нуждаем от учител, който да ни обучи и да ни наблюдава, поне в началото. После може да продължи сам.

А как съжителстват всички тези духовни техники с православния дух на българина и традици-

Константин Драгов с индиеца Шри Шри Рави Шанкар

лигията, защото те са дихателни упражнения и могат да бъдат практикувани, независимо каква религия изповядва човек. Ние имаме курсове в много страни по света и нашите инструктори са от всички възможни религии по

е показала подобрение на здравословното състояние на много хора. Повече от 3 милиона души са практикували и научили техниката. Разбира се, ние трябва да знаем здравословното състояние на човека, който идва на кур-

над 20 хиляди души са преминали през тях. В затворите, общините, много фирми, университети, в над 50 града в цяла България вече имаме курсове.

Диана Рамналиева

СТОЕНЧО ГРУЙОЛУ

БАШ УПРАВНИКЪТ НА КАЗАНЛЪК

Чорбаджи Груйо. Баща му – Груйо чорбаджи, се преселил тук от Копривщица. Аверкий Стоянов, учителствал в Казанлък през 1838 г., пише до Неофит Рилски, че хората били бедни, училището пустеело, затова чорбаджи Груйо настоял пред другите чорбаджии да подпомогнат учителя да обучава учениците, докато се направи училището. Аверкий възкликва: „Чорбаджи Груйо е наистина човек, от ония, които някога е търсил Диоген! Ако би имало във всеки град по един такъв в нашата окаяна България!“ Той пише още, че макар и болен, чорбаджи Груйо, „словом и делом се застъпва за добрия вървеж на общинските работи“ и, жалейки за смъртта му, допълва: „...той остави достоен заместник, прочутия Стоенчо Груйоолу“.

Стоенчо. Момчето израства в Казанлък в най-размирните години, когато хората, потиснати от много неправди, търсели спасител. Стоенчо Груйоолу е роден около 1804 г. в Казанлък. Първоначалното си образование получава в тогавашните български и гръцки килии. Отрано проявявал особени умствени способности и твърдост на характера. Изучил гръцкия „като същински грък“, а когато заговорел на чист турски, омайвал дори турците. Знаел руски, сръбски, а вероятно и други славянски езици. На 21 години се залавя с търговия, като баща си.

С бащиния занаят. Чорбаджи Груйо се занимавал с прекупвачество, отлично знаел турската държавна уредба, познавал се с висши цариградски чиновници и първенци от околните по-големи градове и дал ценни съвети на сина си. Стоенчо „шетал“ из близки и далечни градове и когато баща му се убедил, че е придобил достатъчно опитност, го изпратил в Цариград по някои „специални търговски работи“. Там младият Груйоолу се запознава с всички влиятелни турски паши и бейове и се сдобил с царски ферман за широка търговия. Той напълно заместил баща си и вече търгувал самостоятелно. Много цариградски търговци го обикнали, затова работел предимно с Цариград.

Борбата с Караферлията. Българското население в Казанлък било измъчвано, особено след като околийски началник станал Мехмед Ага Караферлията. Той произволно събирал данъци в натура, голямата част от които ползвал за свои нужди, а само малка част заминавала за хазната, на която казанлъчани били постоянни длъжници. Техен защитник станал Стоенчо Груйоолу, който вече живо участвал в управлението, контролирал произволите на аянина и се застъпвал за съгражданите си. Това породило голяма омраза между двамата. Когато Груйоолу си застроил конак и си доставил от Европа готови печки, Караферлията съобщил на Високата порта, че Груйоолу се готви да въстава и че си е доставил топове. На проверка пристигнал един полковник от Одринската валия. Груйоолу спокойно изслушал доносите и завел полковника на място, за да види печките, за които Караферлията съобщил,

че са топове. Разгневеният полковник заплюл доносника пред очите на всички членове на управата с думите: „Всички заповеди, които не ги разбираш, ще се допитваш до Стоенчо Груйоолу!“ Веднъж, връщайки се от Плов-

див, след запитието – Стоенчо Груйоолу, обикновено със самурен юрк; на известно разстояние след него върви Митю Коев – с чибук на Груйоолу, върху калъф от сукно; и накрая вървят „аазите“ българи – членовете на

„На земята два царя царуват - единият е султанът в Цариград, а другият - Груйоолу в Казанлък“, казвали по онова време местните хора. За Стоенчо Груйоолу научаваме от том I на сборника „Казанлък в миналото“, запазен само в няколко екземпляра, без снимков материал в него. Авторът на „повестуванията за живота му“, написани през 1912 г. - Матей Георгиев, изразява съжаление, че не са „пробродени“ всички документи, от които „би се събрало обилен материал за Груйоолу, като мощен спяхия от 1845 г.“ По думите му, в очите на съвременниците си той е една силна личност с високо политическо влияние, „нещо като казанлъшки суверен“.

див, Караферлията обидил Груйоолу, който заповядал на файтонджията си да го откара обратно в Пловдив и казал: „Единият от нас трябва да се изсели от Казанлък“.

Краят на тази война. В Пловдив Груйоолу завежда дело срещу каймакамина за всичките му беззакония и щети, нанесени на държавата. Караферлията бил осъден, но апелирал в Одрин, където потвърдили решението на съда. После се насочил към последната безапелационна инстанция в Цариград, където окончателната му присъда била – заточение в Диарбекир. Султанът наградил Груйоолу с орден и му дал няколко „телопазители“, за да се върне в Казанлък. Докато бил в Цариград, Груйоолу неволно попаднал на приятели на Караферлията, които се опитали да го отровят, но опитни лекари го спасили.

Новият управник. Високата порта поставила Стоенчо Груйоолу начело на управлението в Казанлък и околията. Вече никой не предприемал нищо без негово съгласие, всички турски богаташи, паши и бейове благоговеели пред него и му ставали на крака, когато минавал.

След три години султан Меджид отседнал в Казанлък при жената и сина на заточения каймакамин. Те успели да го омилостивят и Караферлията се завърнал в Казанлък. Но завистта от успехите на Груйоолу била толкова голяма, че се отразила на здравето му и след 20 дни той умрял от мозъчен удар.

Популярността на Груйоолу непрекъснато растяла. Той заминал за Цариград, където обещал на няколко влиятелни паши част от доходите от десетъка, ако го представят на султана като „най-верен на държавата“. Обяснил произволите на Караферлията и се обвързал да плаща на държавата двойно. Султанът го наградил с ордена „Саадък“ /за вяност/.

Салтанатите Груйоолови. Тогаващото население много се впечатлявало от външния блясък. Затова Груйоолу създавал специална церемония при отиването му в конака: най-отпред тичат три кучета, които лаят и предупреждават, че чорбаджията иде; след тях – Ганчо, млад момък с потури и кожена шапка; на няколко крачки след Ганчо – едно заптие; на десет крачки

общинския съвет. Задаването на Груйооловото шествие спирало цялото движение, а тези, които били седнали, веднага ставали на крака да го поздравят.

Покровителят Груйоолу. Управлението на Груйоолу слага край на всички произволи. Той защитавал християните, изтребил всички разбойници, доказал на българи и турци, че еднакво съди. И богатите, и сиромасите знаели, че той има силна подкрепа от султана и че може от въжето осъден на смърт да свали. Местните власти били в ръцете му. Уволнявал съдии, началници и други административни лица и назначавал когото той иска. Тъй като всичко зависело от него, веднъж казал на един мюдюрин /полицейски пристав/ да се прави на заспал, когато се решават важни спорове. По времето на Груйоолу бил издаден един важен ферман в защита на местните търговци срещу чуждите, които престоявали незаконно в Казанлък и след края на панаира.

Още „чертици“ към портрета му. Той водел дребна търговия с коприна заедно с Маньоолу, имал веднъж благотворително дело за оспорва част от печалбата. Разгневеният Груйоолу приключил спора, като извикал на чибукчията си: „Митю, давай скоро въжето и тегли този пезевенгин“. Те спорили и за водите в Кайнарджа. Маньоолу пръв намерил вода за чаракчийниците си. Но Груйоолу превзел и разширил подземните канали, за което вложил 1000 лири. Изкарал много вода за чаракчийниците си и построил над нея кула, пазена от войници. Там била лягната му резиденция. През 1860 г. везирът трябвало да мине през Пловдив, като се информира за състоянието и на Казанлък. В подобни случаи всички – от валията до разсилния, очаквали Груйоолу с нетърпение, тъй като той винаги се появявал с торби пари, които раздавал като „бакшиш“. Това го издигало още повече в очите на всички. Мнозина му завиждали и търсели случай да го подразнят. Паша Михалаки от Пловдив му писал, че иска да купи двата му бели коня, тъй като „нему по прилично да има тия коне“. Груйоолу поръчал на писаря си да отговори, че търси за кочияш лице със същите качества, каквито имал пашата, но без да споменава

името му. А конете и файтона си изпратил като подарък на Великия везир. Но, изглежда, дълго е скърбял за този подарък. Когато, като дете, К. Иванов го запитал: „А, бе чорбаджи, къде ти са белите коне?“, Груйоолу отговорил: „На ти двайси пари, че още веднъж да не си ми споменал за тия коне“.

Груйоолу бил изтънчен лихвар и принуждавал по-заможните хора да заемат пари от него. Във всяка махала имал свои „лаладжии“, които съставлявали управителния му съвет.

За народната духовност. На 27.12.1860 г. младежите основават първото за града читалище. Откриването на това „богоугодно и свято заведение“ станало с решаващия глас на Груйоолу. Той бил един от първите, подкрепили и изграждането на храм „Св. Йоан Предтеча“. Благодарение на него всички градски попове били принудени да признаят за народен празника на Светите братя Кирил и Методий и да служат литургия. На тези, които отказвали, той разпореждал да им бъдат обръснати брадите. Тези дюкянджии, които отваряли дюкяните си на третия ден на

и носач на чибук му. Шабан, циганинът, имал задължението да сече дърва и да вади вода за банята. Имал и 4-5 слугини – за „разни служби“.

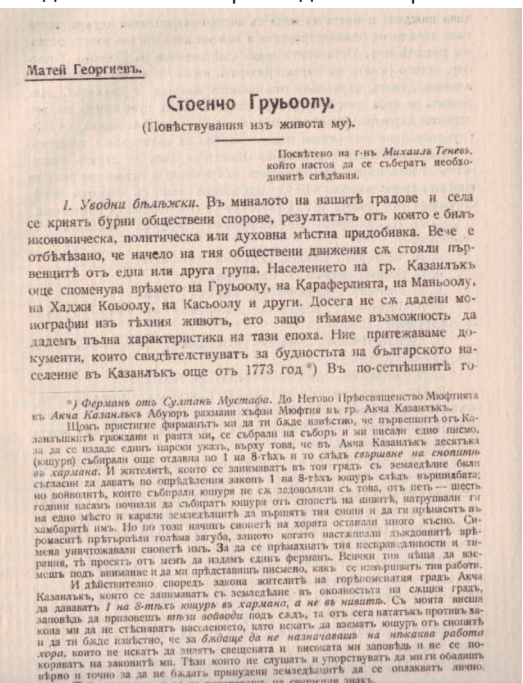
Бащина надежда и мъка. Голямата надежда на Груйоолу бил синът му Груйчо, който приличал на баща си, но нямал същия характер. Първоначалното си образование момчето получило в Казанлък – една от причините да се обърне внимание на просветата и училищния ред в града. От Карлово специално бил извикан учител – „глубокоучен човек“, чиято работа показала „чудновати“ резултати. След това младежът учил в Цариград във френско училище. Когато 21-годишният Груйчо се заженил, баща му заповядал всички „хайдутни и главатари да слезат за сватбата и ще бъдат опростени, иначе ще отговарят с живота си“. Прочутият хайдутин Латифа не се подчинил и платил с главата си. Всички българи из околията дошли на сватбата, натрупани били големи подаръци. Били заклани 700 овена, 17 бивола и 30 коня. Две седмици траяла гощавката. За „забава на гражданите“ пристигнала и акробатска труп.

Година по-късно Груйчо умира от силна простуда. Шест тави с монети били пръснати сред присъстващите по време на погребението му. След смъртта на сина си Груйоолу се поболял.

Предсмъртният сън на Груйоолу. На 15.04.1864 г. – Велика сряда, Груйоолу на три пъти се будил през нощта и искал от Митю да му даде чибук и да му направи кафе. На сутринта повикал трима кехаи, за да разтълкуват съня му, сънуван на три пъти – явил му се човек с бели дрехи, който на висок глас

извикал: „Стоенчо чорбаджи, викай те на мезлича, твоят син е там“. „Сънетълкувателите“ помелили за прошка, „задето сънят не е добър“ и казали, че „смъртта го преследва и трябва да дири спасение“. На следващия ден – Велики четвъртък, Груйоолу заминал да търси лек в Пловдив. Стигнал до Калофер, станало му лошо и останал при шурей си, който потърсил лекарска помощ, но нищо не помогнало. Отнесли го до манастира, където до вечерта издъхнал. Погребали го в манастирското гробище. След няколко години костите му били пренесени в Казанлък. Когато разтворили съкровището на Стоенчо Груйоолу, намерили само 60 лири и един златен пръстен – знак, че „той не бил от ония спяхии, които оголвали народа за своя сметка“.

Мария Рашкова

Великден, той наказвал „всеки според силата си“ да дари восък на махленската си черква.

Личният живот на Груйоолу. Първата му жена била богатата дъщеря на Подсочията, който имал толкова овче масло, че „с тесла го копали“. Разказват, че някои високопоставени лица му се присмели за грозната му съпруга и той веднага я „напъдил“. От нея градският първенец има двама сина – Груйчо и Христо, и една дъщеря – Мария. Груйчо не оставил наследници. Христо има две дъщери, а Мария – един син и три дъщери. От втората си жена, чието любимо занимание били клоките за видните казанлъшки семейства, Груйоолу нямал деца. Той обръщал голямо внимание на прислугата си. Негов специален файтонджия бил Пенчоолу, а помощник му бил дядо Добри Фунека. Ганчо носел покупките му, а Митю бил главен домакин

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55